

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :17474625-162.01
Konu :Shea Nut Küspesinin
Sınıflandırılması

14.05.2020 / 54210951

DAĞITIM YERLERİNE

Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerinden Bakanlığımıza intikal eden muhtelif yazılardan, "Shea Nut Cake" ticari isimli eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde sınıflandırılması gereken tarife pozisyonunun tespitinde tereddütler yaşandığı anlaşılmıştır.

Türk Gümrük Tarife Cetveli'nin "bitkisel katı veya sıvı yağların ekstraksiyonundan (özütleme) (23.04 ve 23.05 pozisyonlarındakiler hariç) artakalan küspe ve diğer katı artıklar (öğütülmüş veya pellet halinde olsun olmasın)"ın sınıflandırıldığı 23.06 pozisyonuna ilişkin Açıklama Notlarında, 23.06 pozisyonunun 23.04 veya 23.05 pozisyonlarında yer alanlar hariç olmak üzere yağlı tohumlardan, yağlı meyvelerden ve hububat tohumlarının rüşeyminden çözücülerle veya prese ilave edilmek suretiyle veya santrifüj vasıtasıyla yağ üretilmesinden arta kalan yağlı küspe ve diğer katı atıkları kapsadığı belirtilmektedir. Diğer taraftan, TGTC'nin 12 nci fasıl 2 nolu fasıl notunda ise yağlı tohum ve meyvelerin un ve kaba unlarının sınıflandırıldığı 12.08 tarife pozisyonunun sadece yağı alınmamış un ve kaba unlara değil, aynı zamanda yağı kısmen alınmış veya yağı alınıp tamamen veya kısmen kendi orijinal yağı tekrar eklenmiş olan un ve kaba unlara da uygulanacağı, 12.08 pozisyonu açıklama notlarında da bu pozisyonun 12.01 ila 12.07 pozisyonlarında yer alan yağlı tohumların veya meyvelerin öğütülmesiyle elde edilen yağı alınmamış veya kısmen yağı alınmış unları veya kaba unları kapsadığı, ayrıca, yağı alınmış ve kendi orijinal yağlarıyla kısmen ya da tamamen yağı yükseltmiş unların ve küspelerin de bu pozisyonda yer aldığı ifade edilmektedir. Görüleceği üzere, söz konusu İzahname Açıklama Notlarında, mezkûr ürünlerin içermeleri gereken yağ oranına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Öte yandan, mülga Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından, 30.04.2014 tarihli ve 28987 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2014/12 sayılı Tebliği ile yürürlükten kaldırılan 2004/17 sayılı Küspe Normları Tebliğinde, hayvan beslemede kullanılmak üzere ticarete arz edilecek olan küspelerin geçirdikleri işlem sonunda sahip olacakları en fazla yağ, en az protein ve en çok neme ilişkin bilgiler yer almakta olup söz konusu Tebliğ'de mezkûr eşyanın sahip olabileceği yağ oranının, geçirilen işleme göre, %4,5 veya %9 olabileceği ifade edilmiştir.

Türk standartları kapsamında yapılan araştırmaya göre, shea tohumu küspesi ile ilgili herhangi bir standarda rastlanılmamıştır. Ancak, benzer özellikte küspe cinsi eşyalardan olan ayçiçeği tohumunun küspesine yönelik olarak TS 316 sayılı Ayçiçeği Tohumu Küspesi Standardında, özütleme yöntemi ile yapılan üretim kalıntılarında %3, ekspeller yönteminde %6, adi pres yönteminde ise %9 yağ bulunduğu belirtilmekte; TS 318 Susam Tohumu Küspesi

Standardı başta olmak üzere, diğer ilgili standartlarda hayvan yemi olarak kullanılacak tohumların küspelerinin içerdiği yağ oranının en fazla %9 olarak belirlendiği görülmektedir.

Ayrıca, Genel Müdürlüğümüzce yayımlanan ve 2009/67 Sayılı Genelge ile yürürlükten kaldırılan 04.05.2009 tarih ve 2009/16 sayılı Genelgede ayçiçeği tohumunun rüşeyminden (germ) çözücülerle veya prese edilmek suretiyle veya santrifüj vasıtasıyla yağ üretilmesinden arta kalan yağlı küspe ve diğer katı artıkların 2306.30 alt pozisyonunda sınıflandırılacağı ve Küspe Normları Tebliği ile TS 316 Ayçiçeği Tohumu Küspesi Standardından bahisle gerçekleştirilen işlem yöntemine göre söz konusu eşyada yağ oranının en fazla %3, %6 ve %9 olabileceği ifade edilmiştir.

İlaveten, Avrupa Birliği BTB veri tabanında yapılan incelemede shea tohumuna ilişkin herhangi bir bilgiye rastlanılmamış, ancak, 23.06 pozisyonundan düzenlenen BTB'lerin birçoğunda kalıntıda yer alan yağ oranının belirtilmediği, yağ oranı belirtilenlerde ise bu oranların %3 ila %30 arasında değiştiği, dolayısıyla, söz konusu pozisyonda yer alan eşyanın içerdiği yağ oranına ilişkin yeknesak bir uygulamanın olmadığı tespit edilmiştir.

Öte yandan, shea tohumu küspesinde hangi oranda yağ olabileceğine/kalabileceğine ilişkin bir bilgi veya çalışma olup olmadığına ilişkin olarak Tarım ve Orman Bakanlığı ile yapılan muhtelif yazışmalarda Bakanlıklarında buna ilişkin herhangi bir bilgi veya çalışma olmadığı ifade edilmiştir.

Sonuç itibarıyla, shea tohumu küspesinin içermesi gereken yağ oranının en fazla ne kadar olabileceğine ilişkin herhangi bir norm bulunmadığı, benzer eşyaların sınıflandırılmasında Avrupa Birliği uygulamalarında yeknesaklığın olmadığı ve Tarım ve Orman Bakanlığı'nın konu ile ilgili herhangi bir çalışmasının bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla, gümrük idarelerinde yeknesak uygulamanın sağlanmasını teminen, TSE standartları ile yukarıda bahsi geçen ve yürürlükten kaldırılmış mevzuat hükümlerine göre benzer özellikteki küspelerin yağ oranının en fazla %9 olduğu da göz önünde bulundurularak, bundan böyle, shea tohumu küspesinin %9 ve üzerinde yağ içermesi halinde 12.08 pozisyonunda, %9'un altında yağ içermesi halinde ise 23.06 pozisyonunda sınıflandırılması gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ
Bakan a.
Genel Müdür